

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא
 פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים
 וילדיהם דרור הלל ואשר יש'
 עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי
 וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה
 רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים
 לרפואת חיים שמואל בן סימה
 לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

דעת רבי שמעון בעניין

הקרבת מנחות שלא לשמן

ב. על פי דברי רבא.

לדעת רבי שמעון, הכתוב, "וְזֹאת תִּזְרֹת הַמִּנְחָה", מלמד, שכל המנחות נחשבות כשם אחד של קרבן, ולכן המקריב מנחה אחת לשם מנחה אחרת, אינו נחשב כמשנה את שמה, ולכן היא כשרה לגמרי, אף לעלות לבעלים [ואפילו היא מנחת חטאת].

ולדברי רבא, חידוש גדול הוא שהמנחות אינן נפסלות בשינוי השם כזבחים, שכן הסברא אומרת שהמנחות ראויות להיפסל בשינוי יותר מהזבחים, שכן במנחות השינוי ניכר, ואם השינוי אינו פוסל אף כשהוא ניכר, היו אומרים שמותר לשנות אף לכתחילה. [וזהו סברא הפוכה מסברת רבה, שאמר, שכשהשינוי ניכר, אינו נחשב שינוי, ואינו פוסל].

ומכל מקום, אף על פי שהסברא אומרת שיש לפסול את המנחות בשינוי, הכתוב הנ"ל מלמד שהן כשרות.

וכל זה כששינה שמה של מנחה לשם מנחה אחרת, שנאמר, "וְזֹאת תִּזְרֹת הַמִּנְחָה", ללמד שכל המנחות שם אחד להם, ושינוי שם מנחה לשם מנחה אחרת אינו נחשב שינוי.

אבל כששינה שמה של מנחה לשם קרבן שאינו מנחה, יש כאן שינוי השם, שהרי לא נאמר "וְזֹאת תִּזְרֹת הַמִּנְחָה וְהַזֶּבֶח".

ולעניין זה נאמר, "קִדְּשׁ קִדְּשִׁים הוּא פְּחֻטָּא וְכָאֶשֶׁם", להקיש את המנחות לחטאות ולאשמות, ללמד, (א) יש מנחות שדינם כחטאות, שאם נעשו שלא לשמן הן פסולות לגמרי, ואלו הן מנחות הבאות על חטא, ומנחות סוטה ששינו את שמם לקרבן שאינו מנחה. (ב) יש מנחות שדינן כאשמות, שאם נעשו שלא לשמן הן כשרות, אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה, ואלו הן שאר מנחות ששינו את שמם לדבר שאינו מנחה.

ג. על פי דברי רב אשי.

אמנם, לדעת רבי שמעון, הכתוב, "וְזֹאת תִּזְרֹת הַמִּנְחָה ... קִדְּשׁ קִדְּשִׁים הוּא פְּחֻטָּא וְכָאֶשֶׁם", מקיש את המנחות לחטאות ולאשמות, ללמד, (א) יש מנחות שדינם כחטאות, שאם נעשו שלא לשמן הן פסולות לגמרי, ואלו הן מנחות הבאות על חטא, ומנחות סוטה. (ב) יש מנחות שדינן כאשמות, שאם נעשו שלא לשמן הן כשרות, אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה.

ואין חילוק בין שינוי שם בעלים לשינוי שם הקרבן.

וכמו כן, כשהשינוי הוא בשם הקרבן, אין חילוק בין שינוי לשם מנחה אחרת, לבין שינוי לשם קרבן שאינו מנחה, ובלבד שיהיה השינוי לשם הקרבן או המנחה עצמה, כגון מקריב מנחת מחבת לשם מנחת מרחשת.

אבל אם שינה לשם הכלי של המנחה, כגון מקריב מנחת מחבת לשם מרחשת, אין זה שינוי שם, שכן מרחשת אינה קרבן, אלא כלי, והרי הוא כאומר שהוא מקריב לשם כסא או שלחן, שאין זה נתפס כלל בהקרבה, ואינו פוסל. וכן כששינה לשם הפעולה, כגון לשם בלולה, או לשם חרבה, אין זה שינוי שם המנחה, אלא האופן שנעשית, ואינו פוסל.

וגם לדברי רב אשי, חידוש הוא, שאפילו המנחות אינן נפסלות כששינה את שמן לשם כלי, שכן היה מקום לומר שיפסלו, כי כשמזכיר שם מרחשת, ניכר שאין זה כלי של המנחה שבידו, ואם השינוי הזה אינו פוסל אף כשהוא ניכר, היו אומרים

שמותר לשנות אף לכתחילה ואף לשם קרבן אחר או מנחה אחרת. [וזה כסברת רבא, ולא כסברת רבה, שאמר, שכשהשינוי ניכר, אינו נחשב שינוי, ואינו פוסל].

<< ורק לפי דברי רב אשי, רבי שמעון אינו חולק על משנתנו. אבל לדברי רבה ורבא, רבי שמעון חולק על משנתנו, בה מבואר, שיש שינוי שם במנחה, אף לשם מנחה אחרת.

ובסוף הסוגיה מבואר שרב הושעיא הסתפק מה דעת רבי שמעון, האם כביאורו של רבה, או כביאורו של רבא, ואמר, כלום הגענו לסוף דעתו של רבי שמעון.

"זאת תורת הפטאת"

כבר נתבאר שלדברי רבא, רבי שמעון לומד מהכתוב, "זאת תורת הפטאת", שכל המנחות נחשבות כשם אחד של קרבן, ולכן המקריב מנחה אחת לשם מנחה אחרת, אינו נחשב כמשנה את שמה, ולכן היא כשרה לגמרי, אף לעלות לבעלים [ואפילו היא מנחת חטאת].

ולדבריו, כמו כן, הכתוב "זאת תורת הפטאת" מלמד, שכל החטאות נחשבות כשם אחד של קרבן, ולכן המקריב חטאת אחת לשם חטאת אחרת, אינו נחשב כמשנה את שמה, והיא כשרה לגמרי. ובכלל זה, כששחט (א) חטאת הבאה על חטא אכילת חלב, לשם אחת מהחטאות הבאות: (ב) חטאת הבאה על חטא אכילת דם. (ג) חטאת הבאה על חטא עבודת כוכבים. (ד) חטאת נזיר. (ה) חטאת מצורע.

אמנם כל זה לדעת רבי שמעון, הדורש את הכתוב "זאת תורת הפטאת" כנ"ל, אבל חכמים אינם דורשים את הכתוב הזה לעניין מנחה כן, ונחלקו אמוראים מה דעת חכמים בעניין חטאת.

< לדברי רבא.

כל חטאות הבאות על חטא נחשבות כשם אחד של קרבן, ובכלל זה: (א) חטאת הבאה על חטא אכילת חלב. (ב) חטאת הבאה על חטא אכילת דם. (ג) חטאת הבאה על חטא עבודת כוכבים. וכששינה שם אחת מהן לאחרות הקרבן כשר לגמרי.

אבל השוחט את אחת החטאות הללו הבאות על חטא, לשם חטאת נזיר או חטאת מצורע, נחשב כשוחט חטאת שלא לשמה, והקרבן פסול לגמרי,

- י"מ שאמנם חטאת נזיר ומצורע נחשבות כחטאות גמורות, אבל השוחט חטאת אחרת לשם אלו, מאחר שחטאת נזיר ומצורע באות יחד עם עולות, הרי זה כשוחט את החטאת האחרת לשם עולת נזיר ומצורע, והשוחט חטאת לשם עולה פסל את הקרבן.

- וי"מ שחטאות אלו נחשבות כעולות, ולא כחטאות, כי אינן באות על חטא, אלא להכשיר את הבעלים מטומאתו, [א"נ הן נחשבות כעולות כי יש עימהן נסכים כעולות], ולכן השוחט חטאת אחרת לשם אלו, נחשב כשוחט חטאת לשם עולה, שפסל את הקרבן.

< ולדברי רב אחא בריה דרבא.

כל החטאות אינן כשרות, אלא כשנעשו לשמן ממש, אבל אם נעשו שלא לשמן אפילו לשם חטאת אחרת, הן פסולות, ואפילו נעשו לשם חטאת אחרת שדינה שווה להן, כגון חטאת הבאה על חטא אכילת חלב, שנעשית לשם חטאת הבאה על חטא אכילת דם. ודין זה למד מהכתוב, "וְשָׁחַט אֹתָהּ לְחַטָּאת", כלומר שתישחט לשם אותה חטאת.

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)

תרומות יתקבלו בברכה:

עבור הורביץ

בנק פאגי (52) סניף 183 חשבון 654248

ניתן לתרום גם בפייפל